

**EURASIA
CENTER**

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2023. október 7–13.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra**

Tartalomjegyzék:

Hivatalos látogatást tett Grúziában a magyar miniszterelnök 4

Kelet-Ázsia 6

Dél-Ázsia 9

Délkelet-Ázsia 11

Közel-Kelet 15

Oroszország és a posztsovjet térség 19

Impresszum 23

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

**Hivatalos látogatást tett Grúziában
a magyar miniszterelnök**

Seremet Sándor

Hivatalos látogatást tett Grúziában a magyar miniszterelnök

Orbán Viktor miniszterelnök három napos látogatást tett Grúziában ahol személyes találkozót tartott Irakli Garibashvili grúz miniszterelnökkel. A látogatás során a grúz-magyar kormányközi bizottság ülésére is sor került, amelyet az előkészített nyilatkozatok aláírási ceremóniája követett. A miniszterelnökök személyes találkozója során szó esett az együttműködés további elmélyítéséről.

A magyar-grúz kapcsolatok

Grúzia és Magyarország 1992. május 14-én vette fel a diplomáciai kapcsolatokat. Azóta a két ország a gazdaság, a kereskedelem, a közlekedés, a turizmus, az oktatás és a tudomány területén is eredményesen működik együtt. A kapcsolatok 2008-ban léptek szintet, amikor Tbilisziben és Budapesten is megnyíltak a követségek. A Grúzia és Magyarország közötti kapcsolatok elmélyítése érdekében 2013 óta működik egy államközi gazdasági együttműködési bizottság is. Grúzia aktívan együttműködik az Európai Unióval, nyílt integrációs törekvései vannak, aktív tagja a Keleti partnerség programnak. Magyarország számára pedig a Keleti Nyitás meghirdetése után a Dél-Kaukázus mint régió is felértékelődött, így a grúziai kapcsolatok is. Hiszen a maga módján Grúzia a Dél-Kaukázus kapuja, utóbbi pedig kiváló lehetőséget biztosít az eurázsiai piacra való kijutásra is.

A két ország kapcsolata Irakli Gabrilishvili Grúziai Álom pártjának kormánya idején kezdett [szorosabbra fűződni](#). Ennek egyik jól látható jele volt a COVID-19 járvány alatt zajló együttműködés. Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter a COVID-19 világjárvány kezdete alatt kétszer járt Grúziában. 2020 júliusában tett első látogatásával ő lett az első magas rangú külföldi tisztviselő, aki a világjárvány kitörése után elutazott Grúziába. Látogatásai során több együttműködési megállapodás került aláírásra Magyarország és Grúzia között a tudomány és technológia terén, megbeszélések zajlottak a világjárvány leküzdésében való együttműködésről, de Magyarország kiállt Grúzia területi integritása és szuverenitása mellett, valamint Tbiliszi NATO-tagsági törekvéseit támogató üzenetek is elhangzottak. Magyarország emellett vakcinát is szállított Grúziába, majd végül Grúzia lett az egyik első ország, amelynek nemzeti oltási kártyáját Magyarország kétoldalúan érvényesnek ismerte el a Covid-korlátozások nélküli belépéshez, beleértve a turisztikai célokat is.

A kapcsolatok a járvány után is élénkek maradtak. 2022. október 27-én Garibasvili miniszterelnök [Budapestre látogatott](#) ahol a miniszterelnöki találkozó során megvitatták a további együttműködés lehetőségeit valamint a meglévő kapcsolatok bővítését. A találkozó eredményeképpen a két ország között Stratégiai Partnerségi Nyilatkozat került aláírásra. 2022 decemberében egy négyoldalú megállapodás [született](#), lehetővé téve, hogy Magyarország Azerbajdzsánból Grúzián és Románián keresztül, egy új a Fekete-tenger fenekén húzódó vezeték segítségével villamos energiát importáljon a jövőben. 2023 májusában pedig a grúz miniszterelnök [részt vett](#) a budapesti CPAC Magyarország rendezvényen, amely után ismét a magyar kormányfővel találkozott. Ekkor már a mostani magyar-grúz együttes kormányülés előkészületeiről is egyeztettek.

Közös pontok

Ahogy Magyarország is, Grúzia nagy jelentőséget fordít nemzeti érdekei érvényesítésére. Külpolitikájában igyekszik multivektoros elvek szerint működni: aktív és élénk együttműködésben van az Euroatlanti struktúrákkal, elszánt EU-integrációs törekvéseket

deklarált. Emellett viszont külpolitikájának fontos elemét képezi a Kínával való együttműködés, szoros kapcsolatokat ápol Azerbajdzsánnal és a közép-ázsiai országokkal, de saját gazdasági érdekeinek megfelelően Oroszországgal is jelentős gazdasági tevékenységet folytat. A nyugati szankciók kapcsán Tbilisziben is többször jelezték, hogy azok bevezetése nem éri el a szükséges hatást, valamint hogy azokat a szankciókat amelyek Grúziának is ártanának nem szeretnék támogatni. Ezek a kijelentések sok kritikát váltottak ki a Garibashvili kormánya irányában. Nem utolsó sorban a grúz kormány komoly hangsúlyt helyez a keresztény és a családi értékekre, amelyekkel az európai liberális agendával szemben inkább a magyar állásponthoz került közelebb. Ebben a tekintetben Magyarország számára igen fontos, hogy a dél-Kaukázusban megbízható, és vele hasonló elveket valló partnere legyen.

A találkozó

A háromnapos látogatás, amelynek alkalmával a hivatalos egyeztetéseken kívül keresztény kolostorok meglátogatására, díszvacsorákra is sor került, egyik legfontosabb mozzanata a két miniszterelnök találkozója volt. A [találkozó](#) során a legfőbb témák a Fekete-tengeri vezeték, valamint Grúzia EU-integrációjának kérdése volt. Előbbibbi egy hatalmas beruházás, amely során egy közel 1200 kilométeres vezeték kerül kiépítésre ami mindkét fél számára kritikus jelentőségű. Ugyanis Magyarország ezáltal járul hozzá saját energiaellátása diverzifikálásához, Grúzia pedig jelentős beruházásokra tehet szert. A másik kérdés Grúzia tagjelölti státusza volt, amely Grúzia számára igen fontos. Jelenleg Ukrajna, Moldova és Grúzia vár a tagjelölti státuszra, ugyanakkor, míg az első két ország számára kecsegtető perspektívákról beszélnek, addig Grúziát gyakran érik elmarasztaló megjegyzések. Ez EU úgy véli, hogy Ukrajna a hét rá kiszabott prioritásból kettőt, Moldova a kilencből hármat, míg Grúzia a tizenkettőből hármat teljesített. A grúz [sajtóban](#) egyesek reményüket fejezték ki aziránt, hogy Budapest közben tud járni az ügy érdekében, ugyanis a grúz információs térben olyan „pletykák” terjengenek, hogy Magyarország abban az esetben hajlandó támogatni Ukrajna tagjelölti státuszával kapcsolatos tárgyalások megkezdését, amennyiben az EU többi tagállama beleegyezik abba, hogy Grúzia is megkaphassa a tagjelölti státuszt. A grúz ellenzék valamint a nyugati partnerek [szerint](#) Grúzia számára a túlzott „magyar-barátság” akár káros is lehet, hiszen pont az EU szankciós politikájával szkeptikus, a liberális értékrenddel szemben a keresztény-konzervatív eszméket előtérbe helyező Budapesttel való baráti viszony fenntartását rossz szemmel nézhetik Brüsszelben és Washingtonban.

Grúzia egy meghatározó ország, amellyel a konstruktív kapcsolatok fenntartása igen fontos. Földrajzi elhelyezkedésének köszönhetően megkerülhetetlen a keletről érkező áruszállítványok, de az energiahordozók szállítása terén is. Magyarország energia ellátásának diverzifikálása érdekében szoros együttműködést alakított ki Azerbajdzsánnal, hiszen onnan érkező energia Grúzián át érkezik, de Tbiliszi az egyik legfontosabb áteresztő pontja az egyre nagyobb jelentőséggel bíró Középső folyosónak is.

A gyorselemzést készítette: **Seremet Sándor**

A borítókép forrása: [Wikimedia Commons](#)

Kelet-Ázsia

Kína szeptemberi külkereskedelme 2023 új havi csúcsát érte el

Xinhua, 2023. október 13.

Kína teljes áruimportja és -exportja tovább javult szeptemberben, és a kereskedelem volumene elérte az idei év új havi csúcsát – derült ki hivatalos adatokból. A külkereskedelmi forgalom a múlt hónapban elérte a 3,74 billió jüant (körülbelül 521 milliárd dollárt), ami havi bázison már második egymást követő hónapban nőtt a kínai Általános Vámhivatal szerint. Az első három negyedévben a kínai áruimport és -export 30,8 billió jüan volt – tette hozzá a hivatal.

Forrás: [China's September foreign trade reaches new monthly high of 2023](#)

Josep Borrell szerint Kínának foglalkoznia kell az Európával fennálló kereskedelmi szakadékkal

Finbarr Berringham, SCMP, 2023. október 13.

Az Európai Unió vezető diplomatája figyelmeztette Kínát, hogy foglalkozzon a tétongó kétoldalú kereskedelmi egyensúlyhiánnyal, ellenkező esetben protekcionista politikákkal kell szembenéznie Európában. Josep Borrell a Postnak írt véleménycikkében azt mondta, hogy az európai szavazók „több protekcionista intézkedést követelnek”, ha Kína nem segít csökkenteni az EU-val szembeni kereskedelmi többletét. „Gazdasági téren a kapcsolatunk jelenleg távolról sem kielégítő. Jelentős exportpiac vagyunk Kína számára, de ez a kapcsolat évek óta kiegyensúlyozatlan, és ez az egyensúlytalanság tovább romlik” – írta Borrell. A tavaly 396 milliárd eurót (420,1 milliárd dollárt) elérő hiányt az európai vállalatok kínai piacra jutásának nehézségeivel indokolta.

Forrás: [China must address trade gap with Europe or face more protectionism, Josep Borrell says](#)

Izrael-Hamász háború: a kínai külügyminiszter Wang Yi szerint a palesztinai kérdés a közel-keleti ügyek központi kérdése

Liu Zhen, Zhao Ziwen & Alyssa Chen, SCMP, 2023. október 13.

Wang Yi, kínai külügyminiszter a palesztin nemzet törvényes jogainak érvényesítésére szólított fel a közel-keleti konfliktussal kapcsolatos első nyilvános megjegyzéseiben a válság szombati kezdete óta. Az ENSZ Biztonsági Tanácsának pénteki rendkívüli ülése előtt tett megjegyzései Kína elmúlt napokban végzett közvetítői erőfeszítéseinek részét képezik, miközben Kína közel-keleti megbízottja is beszélt a konfliktusban érintett mindkét oldalának vezetőivel, melynek során Zhai Jun tűzszünetre szólította fel a feleket.

Forrás: [Israel-Hamas war: China's Wang Yi says Palestine issue 'crux' of Middle East affairs](#)

Mongólia 1,7 milliárd dolláros megállapodást kötött Franciaországgal

Mailys Pene-Lassus, Nikkei Asia, 2023. október 13.

Franciaország és Mongólia 1,6 milliárd eurós (1,7 milliárd dolláros) megállapodást írt alá, amely megnyitja az utat az uránbányászat előtt. A keretmegállapodás értelmében az Orano Délnyugat-Mongóliában fogja üzemeltetni a Zuuvch-Ovoo bányát. A tervek szerint jövőre lerakják az alapkövet, és 2028 körül megkezdik a termelést. A két kormány közötti kapcsolatok közeledésének jeleként Ukhnaagiin Khurelsukh mongol elnök háromnapos állami látogatásra érkezett Párizsba, májusban Emmanuel Macron volt az első francia elnök, aki Ulánbátorba látogatott. Mongólia a „harmadik szomszéd” politikája keretében azt reméli, hogy a Kínával és Oroszországgal fennálló kapcsolatain túl kiterjeszti a diplomáciai kapcsolatait, míg Franciaország a ritkaföldfémek és anyagok forrásainak diverzifikálását szeretné elérni. A francia kormány úgy véli, hogy az Orano-projekt a jövőben a globális urántermelés 4%-át teheti ki.

Forrás: [Mongolia opens way for uranium mining with \\$1.7bn French deal](#)

Japán és Ausztrália biztonsági tárgyalásokat fontolgatnak

The Japan Today, 2023. október 12.

Japán és Ausztrália külügyminiszterei és védelmi miniszterei azt fontolgatják, hogy a jövő héten Tokióban tárgyalnak – közölték kormányzati források, hogy elmélyítsék biztonsági partnerségüket főként Kína miatt. Az október 20-ra tervezett találkozón Yoko Kamikawa külügyminiszter és Minoru Kihara védelmi miniszter, akik szeptember közepén léptek hivatalba a kabinet átalakítása során, várhatóan ausztrál kollégáikkal is megvitatják, hogyan növeljék a közös hadgyakorlatokat az új védelmi együttműködés keretében. Augusztus 13-án hatályba lépett a Japán-Ausztrália kölcsönös hozzáférési megállapodás, amely lehetővé teszi a védelmi személyzet gyorsabb telepítését a két ország között, valamint enyhíti a fegyverek és készletek szállítására vonatkozó korlátozásokat. A Fumio Kishida miniszterelnök kormánya által tavaly decemberben megújított Nemzeti Védelmi Stratégia kimondja, hogy Japán „a legszorosabb együttműködési kapcsolatot építi ki” Ausztráliával, így a második helyen áll a japán-amerikai védelmi együttműködés után. Japán és Ausztrália része egy négyirányú biztonsági keretrendszernek az Egyesült Államokkal és Indiával, amelyet Quad néven ismerünk, és amelynek célja, hogy egységes frontot mutasson be Kína növekvő katonai és gazdasági befolyása ellen.

Forrás: [Japan, Australia eye ministerial security talks in Tokyo on Oct 20](#)

Dél-Ázsia

Az izraeli-palesztin háború valószínűleg növelni fogja az indiai háztartások terheit

Arnab Dutta, Business Today, 2023. október 13.

Mivel az Izrael és a palesztin Hamász közötti háború gyorsan eszkalálódik, és egyre nagyobb az esélye annak, hogy olyan szomszédok is csatlakoznak a harchoz, mint Irán és Libanon, az indiai fogyasztók nehéz jövő elé nézhetnek. Ha az Oroszország és Ukrajna közötti háború hatással volt az olyan kulcsfontosságú agrártermékekre, mint a búza globális kínálatára, akkor az izraeli-palesztin válság hatással lehet a globális nyersolajellátásra, ami az indiai háztartásokat is sújthatja. Az elmúlt héten a Brent nyersolaj ára 87 dollár közelébe emelkedett hordónként. Mivel azonban fennáll annak az esélye, hogy Irán is bekapcsolódik a háborúba, elemzők szerint a nyersolaj ára tovább emelkedhet. Ez komolyan befolyásolná a fogyasztási cikkek árát az olyan országokban, mint India, amelyek nagymértékben függenek a fosszilis tüzelőanyagok importjától. Az emelkedő olajárak két fronton is hatással vannak a gyártókra. Egyrészt megemelik a műanyagok – ami a legtöbb nagy elektronikai és háztartási készülék alapanyaga – árát, másrészt növelik a logisztikai és ellátási költségeket.

Forrás: [Israel-Palestine War likely to increase burden on Indian households](#)

Narendra Modi szerint a világ felismerte a terrorista kihívás nagyságát

Vaibhav Tiwari, Hindustan Times, 2023. október 13.

A világ parlamentjeinek el kell gondolkodniuk azon, hogyan működjenek együtt a terrorizmus elleni globális küzdelemben – jelentette ki Narendra Modi indiai miniszterelnök a G20-ak parlamenti házelnökök 9. csúcstalálkozóján a fővárosban. Modi miniszterelnök rámutatott, hogy India évtizedek óta küzd a határokon átnyúló terrorizmussal. „Körülbelül 20 évvel ezelőtt terroristák célba vették a parlamentünket, amikor éppen ülésezett” – fogalmazott. Modi miniszterelnök szerint a világ mostanra felismerte, hogy a globális terrorizmus mekkora kihívás elé állítja az emberiséget. „A terrorizmus meghatározásával kapcsolatos konszenzus hiánya rendkívül sajnálatos. Még ma is konszenzusra vár az ENSZ terrorizmus elleni küzdelemről szóló nemzetközi egyezménye.” – tette hozzá Modi. Arról is beszélt, hogy egy konfliktusokkal és konfrontációval teli világ senkinek sem válik hasznára. „Ez a béke és a testvériség ideje, itt az ideje a fejlődésnek és mindannyiunk jólétének.”

Forrás: [G-20 Speakers' meet: PM Narendra Modi says world realising magnitude of terror challenge](#)

A Beond luxus légitársaság bemutatta első repülőgépét a Maldív-szigeteken, az első járatokat novemberben tervezik elindítani

Maldives News Network, 2023. október 10.

A légitársaság – amelynek közös tulajdonosa az Egyesült Arab Emírségekbeli Arabesque cég és a maldív vendéglátóipari vállalat, a SIMDI Group – hétfőn a Male-i Velana nemzetközi repülőtéren tartott rendezvényen mutatta be első repülőgépét, egy Airbus A319-est, amely 44 ülőhelyet kínál az utasok számára. A légitársaság a tervek szerint novemberben indítja első járatait Rijádból, Münchenből és Zürichből. A jegyek ára 2000 USD-től kezdődik. A Beond a legmodernebb Airbus A320-as típuscsaládba tartozó repülőgépekből álló flottával repül majd, egyedülálló luxus, fekvőhelyes konfigurációban, és a tervek szerint Európából, a Közel-Keletről és az ázsiai-csendes-óceáni térségből szállítja utasait a Maldív-szigetekre. A Beond úgy véli, hogy a következő öt évben további 1300 közvetlen és közvetett munkahelyet teremt a Maldív-szigeteken a turisztikai ökoszisztémában. A légitársaság elmondta, hogy a következő hat hónapban új kezdeményezéseket fog indítani a szigetországban, amelyek az egészségügyre, az oktatásra és az esélyegyenlőségre összpontosítanak.

Forrás: [Luxury airline Beond unveils first aircraft; inaugural flights scheduled for Nov](#)

Pakisztán és Kína megállapodott az ML-1 projekt költségének 6,678 milliárd dollárra történő csökkentéséről

News Desk, Pakistan Today, október 13.

Pakisztán és Kína a harmadik pekingi Belt and Road Initiative (BRI) fórumon megállapodást fog aláírni, amelynek eredményeként jelentősen, 3,18 milliárd dollárral csökken a pakisztáni Main Line-1 (ML-1) vasúti projekt költsége – közölték a források. Az újonnan javasolt megállapodás feltételei szerint az ML-1 projekt becsült költsége az eredeti 9,85 milliárd dolláros költségvetésről 6,678 milliárd dollárra csökken. Az ML-1 projekt, amelyet gyakran Pakisztán első legkorszerűbb vasúti kezdeményezéseként emlegetnek, továbbra is egy 1726 km hosszú pályát tartalmaz, amely a vonatok számára akár 140 km/órás sebességet is lehetővé tesz. Ez az átfogó korszerűsítés magában foglalja 2096 híd és átereszt építését, 1300 km kerítés telepítését és 165/631 szintkülönbség beépítését, mindezek célja egy modern és hatékony vasúti rendszer létrehozása. Az építkezés befejezése után a Karacsi és Pesavar közötti 17 óra 15 perces utazást tesz majd lehetővé, elősegítve a gyors és hatékony, országhatárokon átívelő közlekedést. A pakisztáni és a kínai hatóságok közötti széles körű megbeszélések eredményeként született meg a döntés az ML-1 projekt költségeinek aktualizálásáról és racionalizálásáról. A Kína-Pakisztán Gazdasági Folyosó Közös Együttműködési Bizottságának (JCC) közelmúltban tartott májusi ülése szolgált platformként ezekhez a kulcsfontosságú tanácskozásokhoz.

Forrás: [Pakistan, China agree to reduce ML-1 project cost to \\$6.678bn](#)

Délkelet-Ázsia

A *downstream* politika segít Indonéziának túlélni a geopolitikai feszültségeket Imamatul Silfia, Antara News, 2023. október 14.

Az indonéz kormány a globális geopolitikai feszültségek közepette támogatja és végrehajtja *downstream* politikáját az ország gazdasági alapjainak megszilárdítása érdekében – jelentette ki Sri Mulyani pénzügyminiszter. Mulyani miniszter megjegyezte, hogy a kormány ezt a politikát Indonézia bőséges természeti erőforrásainak optimalizálására dolgozta ki, beleértve az elektromos járműipar számára rendkívül értékes ásványkincseket. „Ezért a globális kereskedelemmel összefüggésben a kormány a *downstream* politikát az indonéz termékek hozzáadott értékének növelése és az ország külső egyensúlyának megerősítése érdekében hajtja végre”. Elmondta továbbá, hogy Indonézia gazdasági alapjainak megerősítése érdekében a kormány különböző jogszabályokat is bevezetett, például az adószabályozás harmonizációjáról szóló törvényt (HPP-törvény), a központi kormányzat és a régiók közötti adóügyi kapcsolatokról szóló törvényt (HKPD-törvény), valamint a pénzügyi szektor fejlesztéséről és megerősítéséről szóló törvényt (P2SK-törvény). A gazdasági alapok megszilárdítására irányuló erőfeszítések a bankszektor, a nem banki pénzügyi intézmények, a nyugdíjalapok kezelése és a tőzsde fejlesztését is magukban foglalják, beleértve a nemrégiben indított indonéziai szén-dioxid-tőzsde (IDXCarbon) működését is.

Forrás: [Menkeu: RI perkuat hilirisasi guna bertahan di tengah tensi geopolitik](#)

Ha nem történik változás Malajzia GDP-arányos államadóssága 2028-ra meghaladhatja a 65%-ot

Free Malaysia Today, 2023. október 13.

A maláj pénzügyminisztérium 2024. évi költségvetési kilátásai szerint a bruttó hazai termékhez viszonyított államadósság meghaladhatja a 65%-os törvényben meghatározott határértéket, ha nem változnak a jelenlegi költségvetési intézkedések. Ez a kijózanító előrejelzés a Nemzetközi Valutaalap (IMF) és a Világbank által kidolgozott adósságfenntarthatósági elemzési keretrendszer (DSA) alapján készült. 2023 augusztusában a szövetségi maláj kormány teljes adóssága 1,147 ezermilliárd RM (242 milliárd USD), azaz a GDP 62%-a volt, 97,4%-a ringgitben, míg a fennmaradó 2,6% devizában volt denominálva. A DSA alapján Malajzia GDP-arányos adósságrátája a becslések szerint az alapforgatókönyv szerint a 2023-as 63%-ról 2028-ra valamivel 60% alá csökken. Az alapforgatókönyv 4,5%-os reál-GDP-növekedést feltételez 2023 és 2028 között, valamint 4,3%-os bevételnövekedést, 1%-os nem kamatjellegű kiadásnövekedést és 4,2%-os átlagos kamatlábat. A tanulmány azonban megállapítja, hogy ha a jelenlegi költségvetési politika változatlan marad, az ország adósságszintje 2028-ra riasztó szintet fog elérni.

Forrás: [Debt-to-GDP may exceed 65% by 2028 if no changes made](#)

Thaiföld, az ASEAN és Olaszország a fenntartható fejlődési célokkal a fókuszban erősítik gazdasági kapcsolataikat

Woraprat Lerpaisal, Thailand Business News, 2023. október 8.

A közelmúltban került sor az ASEAN-Olaszország gazdasági kapcsolatokról szóló 7. magas szintű párbeszédre. A fórumon több mint 300 érdekelt fél, köztük politikai döntéshozók, üzleti vezetők és tudósok vettek részt Thaiföldről, Olaszországból és a különböző ASEAN-tagországokból. Az esemény célja az ASEAN és Olaszország közötti gazdasági kapcsolatok erősítése volt, megemlékezve a Thaiföld és Olaszország közötti 155 éve fennálló diplomáciai kapcsolatokról. A megbeszélések középpontjában az ASEAN-Olaszország ellátási lánc javítása, az éghajlatváltozás kezelése, valamint az inkluzív növekedés előmozdítása állt a digitalizáció és az innováció révén. A fórumon Sihasak Phuangketkeow, Thaiföld külügyminiszterhelyettese kiemelte a proaktív gazdasági diplomácia és az erős partnerségek előmozdításának fontosságát az ASEAN és Olaszország üzleti közösségeinek közös javára. Valentino Valentini, a vállalkozásokért és a Made in Italy-ért felelős olasz miniszterhelyettes hangsúlyozta hazája szerepét, mint jelentős ipari szövetséges az ASEAN számára.

Forrás: [Thailand, ASEAN, Italy to boost economic ties, with SDGs as focus](#)

Jövőre várhatóan a vietnámi lesz a világ legjobban teljesítő gazdasága

Hai Yen, Hanoi Times, 2023. október 11.

Vietnám GDP-növekedése 2023-ban 5% körül maradhat a kedvezőtlen globális kontextus miatt, de várhatóan jövőre is a világ leggyorsabban növekvő gazdasága marad 6,3%-os rátával. Frederic Neumann, az HSBC vezető ázsiai közgazdásza osztotta meg ezen értékelését a brit székhelyű bank éves kiemelt Market Outlook konferenciáján, a Vietnam: The Road Ahead címmel. Neumann hozzátette, hogy Vietnám GDP-jét 2024-ben két fő tényező fogja meghatározni, az export és a belföldi kiadások élénkülése. Az HSBC közgazdásza a jelenlegi gyenge termelést a járvány alatti túlvásárlásnak tulajdonítja, ami a fogyasztói árukiadások csökkenéséhez, valamint az utazásra és az étkezésre való fokozottabb összpontosításhoz vezetett. Ez a helyzet jövőre szerinte várhatóan megfordul, ahogy a gyártás élénkül, a fogyasztók pedig belföldön és külföldön is valószínűleg visszatérnek a vásárláshoz. Az exporton és a hazai kiadásokon kívül a VinaCapital Investment Management vezérigazgatója, Brook Taylor fellendülést jósolt a pénzügyi, a szolgáltatási és az ingatlanszektorban, valamint az állami infrastruktúrafejlesztés felgyorsulását is. Az ország hosszú távú kilátásait tekintve az HSBC Vietnam vezérigazgatója hangsúlyozta, hogy a vietnámi gazdaság számos alapvető tényezőtől profitál, beleértve a folyamatos közvetlen külföldi befektetéseket, a bővülő középosztály jelentette piacot és az ambiciózus üzleti közösség felemelkedését. Ezek a tényezők szerinte hosszú távon is támogatni fogják Vietnám gazdasági növekedését.

Forrás: [Vietnam's economy to emerge as world's top performer next year: HSBC](#)

A Fülöp-szigeteki pénzügyi szektor „nagyon kitett” az éghajlati kockázatoknak

LMJCJ, Business World, 2023. október 13.

A Fülöp-szigeteki pénzügyi szektor „nagyon sebezhető” az éghajlati kockázatokkal szemben – közölte a Világbank. „A Fülöp-szigeteken működő pénzügyi intézményeknek magas működési kockázatokkal kell szembenézniük a természeti katasztrófák miatt” – áll a Világbank az Országos Klíma és Fejlesztési Jelentés háttérdokumentumában. „A Bangko Sentral ng Pilipinas (BSP) jelentése szerint a viharok és a természeti katasztrófák következményeként a bankok működése súlyos fennakadásokkal kell szembenézzen az infrastruktúra és a fióktelepek károsodása miatt” – tette hozzá. A Világbank szerint a természeti katasztrófák hatással vannak a „pénzügyi intézmények megbízhatóságára és az egész pénzügyi rendszer stabilitására is”. Az AIR Worldwide adataira hivatkozva a Világbank szerint a tájfunok önmagukban a bruttó hazai termék 0,71%-ának megfelelő veszteséget okoznak az állami és magánvagyonban évente. „A fizikai kockázatok már most is rendkívül jelentősek a Fülöp-szigeteki pénzügyi szektor számára. A tájfunok, árvizek, aszályok, valamint az olyan geológiai események, mint a földrengések és a vulkánkitörések hatással lehetnek – sőt már most is érintik – a hitel-, piaci, működési és biztosítási kockázatok, ezáltal veszélyeztetve a bankok és a biztosítók jövedelmezőségét és fizetőképességét.” E kockázatok mérséklése érdekében a kormánynak meg kell erősítenie a katasztrófakezelő mechanizmusokat és növelnie kell az állami vagyon pénzügyi kockázatkezelését. A kormánynak fel kell készülnie a klímakatasztrófák növekvő költségeire is – jelenti ki a Világbank.

Forrás: [Financial sector ‘highly vulnerable’ to climate risks](#)

Az ASEAN egyensúlyt kell keresen a lakossági megtakarítás és a fogyasztás között

Sreekanth Ravindran, Khmer Times, 2023. október 14.

A háztartások GDP-hez viszonyított megtakarítási rátája a délkelet-ázsiai régióban Bruneiben a legmagasabb, 57%. Azt követi Szingapúr (43,22%), Indonézia (37,03%), Vietnám (36,1%), Kambodzsa (31,77%), Thaiföld (26,67%), Malajzia (26,53%) és a Fülöp-szigetek (22,5%). Laoszra és Mianmarra vonatkozóan nem állnak rendelkezésre pontos adatok. Mivel az egy főre jutó jövedelmi grafikon hatalmas különbségeket mutat az ASEAN-országok között, a közgazdászok különböző politikákat javasolnak az egyes országok számára. Míg az olyan országok, mint Kambodzsa, továbbra is megengedhetik maguknak háztartási megtakarításaik növelését, Bruneinek, Szingapúrnak, Indonéziának és Vietnámnak a belföldi fogyasztás növelésére kell összpontosítaniuk, fokozatosan csökkentve a háztartások megtakarításait. Az IMF szerint a megtakarítási magatartást befolyásoló fő politikai változók a fiskális politika és a kormányzati megtakarítások, a társadalombiztosítási megállapodások, a pénzügyi piacok fejlődése és a makrogazdasági stabilitás. A nemzeti kormányoknak ezen szakterületek megfelelő és alkalmazkodó szabályozására kellene összpontosítaniuk.

Forrás: [Asean seeks balance between savings, domestic consumption](#)

A szingapúri távközlési vállalatok 2024 közepére kivezetik a 3G szolgáltatásokat

The Straits Times, 2023. október 13.

Szingapúr vezető távközlési vállalatai, köztük az M1, a Singtel és a StarHub a 3G-szolgáltatásaik 2024 júliusáig történő kivezetése felé haladnak. Ez a döntés egy globális tendenciát tükröz, ahogy a világ a fejlettebb technológiák felé mozdul el. A Singapore Business Review az Arthur D. Little (ADL) szakértőivel beszélgetett erről a fejleményről, akik meggyőző érveket hoztak fel az átállás mellett, hangsúlyozva a hatékonyság és az innováció növelésének fontosságát a városállam érett távközlési piacán, ahol a szolgáltatási bevételek csökkenése tapasztalható. A 3G-hálózatok fokozatos kivonása azonban mind működési, mind spektrumhatékonyságot eredményez, és megnyitja az utat a magasabb adatátviteli sebességek és az új szolgáltatások bevezetése előtt is. A 3G-hálózatok nyugdíjazása azonban nem csupán a mobiltechnológia következő generációjára való átállásról szól. Sokkal inkább arról a szingapúri vízióról, hogy Szingapúr intelligens nemzetté váljon, ahol a csúcstechnológia ösztönzi az innovációt, vonzza a külföldi befektetéseket, és az energiahatékony hálózatok révén elősegíti a környezeti fenntarthatóságot. A kivezetésnek a szingapúri ügyfelekre gyakorolt hatása várhatóan minimális lesz, ám az IoT-eszközök, a régebbi intelligens mérőórák, a GPS-nyomkövetők, sőt még az értékesítési pontok termináljai is a 3G-hálózatoktól függenek. Ezért az átmenet várhatóan nem lesz teljesen zökkenőmentes.

Forrás: [Singapore telcos set to retire 3G services by mid-2024](#)

Indonézia atomerőművek építését tervezi a 2030-as években

Arzu, Review Bekasi, 2023. október 13.

A Nemzeti Kutatási és Innovációs Ügynökség (BRIN) közölte, hogy Indonézia a 2030-as évekre atomerőművek építését tervezi. A kormány jelenleg dolgozza fel a vonatkozó adatokat, amelyek nem véglegesek, ezért pontos céldátum sincsen. Rohadi Awaludin, a BRIN atomenergiakutató szervezetének vezetője szerint az országban kétféle kapacitású atomerőművek épülhetnek: kis kapacitású, a kis népességű közigazgatási területekre szánt, illetve nagy kapacitású, a városi területek energiaellátására szolgáló erőművek. A kis kapacitásúak 100-200 megawatt (MW) nagyságrendű villamos energiát termelhetnek, a nagyok pedig akár 1 ezer MW villamos energiát. Awaludin emellett megjegyezte, hogy az atomerőművekben termelt villamos energia stabilabb és fenntarthatóbb, ezért annak használatával minimálisra csökkenthetők az áramhiányból eredő jelenlegi áramkimaradások. A fosszilis tüzelőanyaggal működő erőművek helyett az atomerőművek használatának további előnye, hogy nem bocsátanak ki szén-dioxidot, ami összhangban lenne a kormány azon elképzelésével, hogy 2060-ra nettó nulla kibocsátást valósítson meg az országban.

Forrás: [Indonesia berencana membangun pembangkit listrik tenaga nuklir pada tahun 2030-an: BRIN](#)

Közel-Kelet

Háború Izraelben: folytatódik az eszkaláció

بي بي سي عربي, BBC Arabic, 2023. október 8.

A nemzetközi szinten is terrrorszervezetként nyilvántartott palesztin Hamász fegyveresei október 7-én reggel rakéták ezreit lőtték ki a Gázai övezet irányából Izrael déli és középső részére, és több tucat harcosuk hatolt be a Gázai övezethez közeli izraeli városokba. A támadás váratlanul érte Izrael Államot, ahol ráadásul egy rendkívül fontos zsidó ünnepre, a Smíni aceretre készültek. A Hamász mindössze 20 perc alatt több mint 5000 rakétával célozta meg az ellenséges állásokat, repülőtereket és katonai támaszpontokat. A támadás oka még nem tisztázott, de a szervezet szóvivője, Hálid al-Kadumi nyilatkozatában megemlítette, hogy a csoport katonai művelete válasz minden olyan szörnyűsége, amellyel a palesztinok az évtizedek során szembesültek. „Azt akarjuk, hogy a nemzetközi közösség megállítsa a gázai atrocitásokat a palesztin emberek ellen, [valamint] az olyan szent helyeink ellen, mint az Al-Aksza. Mindezek a dolgok az okai annak, hogy elkezdtük ezt a csatát” – mondta.

Forrás: [استمرار التصعيد بعد هجوم حماس "المباغت"، والجيش الإسرائيلي يُخلى بلدات غلاف غزة](#)

Számos foglyot ejtettek a harcok során

Reuters, 2023. október 8.

Izrael és a Hamász azt állítják, hogy embereket fogtak el a harcok közepette. Daniel Hagari, az izraeli hadsereg szóvivője sajtótájékoztatóján elmondta, hogy több tucat palesztin harcost tartanak fogságban, de konkrét számadatokat nem közölt. A Hamász egy közleményben tudatta, hogy több izraeli katonát is foglyul ejtettek a határ közelében, miután harcosaik siklóernyőkkel és egyéb módon hatoltak be Izraelbe szárazföldi, tengeri és légi úton. A Reuters egyik videóján az látható, hogy palesztin fegyveresek egy izraeli katonát rángatnak ki egy tankból a Gázát Izraeltől elválasztó kerítésnél. A fegyveres csoport által közzétett többi videón legalább három civil öltözéket viselő férfi látható, akiket fegyverrel fenyegetnek. A Hamász szerint a férfiak izraeli katonák voltak. A terrrorszervezet szóvivője, Abu Ubajda szintén azt közölte, hogy harcosai több tucat izraeli katonát ejtettek fogságba. Kifejtette, hogy a foglyokat „biztonságos helyeken” és alagutakban tartják fogva, de további részleteket nem árult el.

Forrás: [Israel vows 'mighty vengeance' after surprise attack](#)

Az afgán herati földrengés halálos áldozatainak száma 2053-ra emelkedett

وكالة الاناضول, Anadolu Agency, 2023. október 8.

Az afgán Herat tartományt szombaton sújtó földrengéssorozat halálos áldozatainak száma 2053-ra emelkedett egy hivatalos nyilatkozat szerint. A legerősebb rengés 6,3-as magnitúdóval bírt. Dzsánán molla, az ideiglenes tálib kormány természeti katasztrófákért felelős minisztériumának szóvivője vasárnapi sajtónyilatkozatában elmondta, hogy 2053 ember vesztette életét és 9 240 sérült meg a földrengésekben. A legtöbb áldozat a Zindzsán régió 13 falujában volt, továbbá 1 320 ház megsemmisült. Abd al-Váhid Raján, a tálib kormány kulturális és információs minisztériumának szóvivője szintén megerősítette, hogy a földrengések halálos áldozatainak száma több mint kétezerre emelkedett, és körülbelül hat falu megsemmisült, több százan pedig a romok alatt senyvednek. Herat kormányzója, Núr Ahmad Iszlám Dzsár felhívást intézett a nemzetközi közösséghez, hogy sürgősen nyújtsanak segítséget a földrengés áldozatainak, hangsúlyozva, hogy a régióknak égető szüksége van gyógyszerekre és élelmiszersegélyekre. Az afgán katasztrófavédelmi hatóság szóvivője, Dzsínán Száik szerint a halálos áldozatok száma valószínűleg emelkedni fog. A YouTube-on közzétett videóüzenetében hozzátette, hogy a földrengések súlyos károkat okoztak Herat és Badghis északnyugati tartományaiban is.

Forrás: [ارتفاع قتلى زلازل هرات الأفغانية إلى 2053 شخصا](#)

Dubaj a legjobb célpont a külföldi befektetési projektek számára: 20,8 milliárd AED az első félévben

الخليج, Al Khaleej, 2023. október 8.

Dubaj jelentős globális mérföldkövet ért el azzal, hogy megőrizte a világ legjobb célpontja pozícióját az új FDI-projektek számára. Az emirátus 511 ilyen projektet vonzott 2023 első felében az FDI Markets adatai szerint, amely a világ új külföldi befektetéseinek átfogó online adatbázisa. 2023 első felében Dubaj részesedése ezen új projektekből 6,58% volt, 3,83%-kal magasabb, mint az előző év azonos időszakában. Ez a növekedés megerősíti az emirátus pozícióját, mint jelentős befektetési központ, és közvetlenül összhangban van a „Dubaj D33 gazdasági menetrendjével”, amelynek célja az emirátus gazdaságának megduplázása a következő tíz évben. Mohammed bin Rásid Ál Maktúm, Dubaj koronahercege és a Dubaji Végrehajtó Tanács elnöke elmondta: „az új közvetlen külföldi befektetési projektek terén betöltött globális vezető pozíciójának fenntartása tükrözi Dubaj szerepét a növekedési lehetőségek megteremtésében és a valódi hozzáadott érték biztosításában a globális befektetői közösség számára”.

Forrás: [دبي أفضل وجهة لمشاريع الاستثمار الأجنبي.. 20.8 مليار درهم في النصف الأول](#)

A török központi bank új intézkedéseket jelentett be az exportőrök támogatására

Hürriyet Daily News, 2023. október 8.

A török jegybank új intézkedéseket jelentett be az exportőrök költségeinek csökkentésére és a vállalatok hiteleire vonatkozó korlátok emelésére. A jegybank korábban közölte, hogy az exportőrök finanszírozáshoz jutásának elősegítése érdekében 1,5 milliárd líráról 3 milliárd lírára emelték az export- és devizakereset-szolgáltatások hiteleinek napi limitjét. További fontos fejlemény, hogy a török jegybank nemrégiben megkezdte a devizavédett betéti rendszer visszaállítását.

Forrás: [Central Bank announces new measures to support exporters](#)

A Nemzetközi Valutaalap arra számít, hogy Egyiptom gazdasága 2023-ban 4,2%-kal fog növekedni

الشرق الاوسط, Asharq Al-Awsat, 2023. október 10.

A Nemzetközi Valutaalap (IMF) előrejelzése szerint Egyiptom reál-GDP-növekedése 2023-ban 4,2%, 2024-ben pedig 3,6% lesz. Egyiptom GDP-növekedése 6,7% volt 2022-ben az IMF adatai szerint. Az IMF kedden Marrákesben közzétett Global Economic Outlook című jelentésében azt jósolta, hogy Egyiptom átlagos éves inflációs rátája 2023-ban 23,5% lesz, 2024-ben pedig 32,2%-ra ugrik. Az IMF arra számít, hogy Egyiptom folyó fizetési mérlege 2023-ban a GDP - 1,7%-át, 2024-ben pedig -2,7%-át teszi ki. Az IMF becslései szerint Egyiptom átlagos munkanélküliségi rátája idén 7,1% lesz, jövőre pedig 7,5%-ra emelkedik a 2022-es 7,3%-ról. A becslések szerint az egyiptomi pénzügyi évre vonatkozó várakozások minden évben júliustól június végéig tartanak. Eközben az egyiptomi Központi Mobilizációs és Statisztikai Ügynökség (CAPMAS) adatai kedden azt mutatták, hogy az ország városaiban az éves fogyasztói árinflációs ráta szeptemberben rekordmagasságra, 38%-ra emelkedett az augusztusi 37,4%-ról, meghaladva az elemzői várakozásokat.

Forrás: [«صندوق النقد الدولي» يتوقع نمو اقتصاد مصر 4.2 % في 2023](#)

Irak újraindítja járatait Kínába

السومرية, Al Sumaria, 2023. október 10.

Az iraki közlekedési miniszter bejelentette az Iraqi Airways járatainak újraindítását Bagdad és a kínai Quanzhou városa között. A Közlekedési Minisztérium nyilatkozatában az állt, hogy „a mai naptól, október 10-től a General Airlines Company újraindította közvetlen járatait a Kínai Népköztársaságba. A menetrend szerint hetente két járat lesz minden szombaton és kedden.

Forrás: [أعلن وزير النقل رزاق محييس السعداوي، اليوم الثلاثاء، إعادة تسيير الرحلات ضمن الخطوط الجوية العراقية بين بغداد ومدينة "كوانجو" الصينية](#)

Az iraki miniszterelnök felszólítja Oroszországot, hogy sürgősen lépjen fel a Biztonsági Tanácsban a Palesztina elleni támadások leállítása érdekében

Al Mutalee, 2023. október 10.

Az iraki miniszterelnök, Mohammed Sía asz-Szúdáni sürgős cselekvésre szólította fel Vlagyimir Putyin orosz elnököt a Biztonsági Tanácsban a palesztin területek elleni folyamatos támadások megállítása érdekében. A hivatal október 10-ei közleménye szerint „Mohammed Sía asz-Szúdáni miniszterelnök hivatalos moszkvai látogatása keretében találkozott az Orosz Föderáció elnökével, Vlagyimir Putyinnal, ahová ma reggel érkezett meghívásra.” Hozzáadték, hogy kibővített találkozót tartottak, amelyen részt vett az iraki hivatalos küldöttség és az orosz fél, amely a két ország közötti bilaterális kapcsolatokkal, valamint a különböző létfontosságú területeken való közös együttműködés fokozására szolgáló mechanizmusokkal foglalkozott, amelyek közül a legfontosabb az energiaügy és az olajipari ágazat fejlesztése. Továbbá megvitatták az orosz olajvállalatok jelenlétét Irakban, amelyekre fontos szerep jut a befektetések területén, mivel segítik a kormányt jövőképeinek elérésében, valamint előmozdítják az iraki gazdaság erőforrásainak diverzifikálását.

Forrás: [السوداني يدعو روسيا لتحرك عاجل بمجلس الأمن لإيقاف الاعتداءات على فلسطين](#)

Oroszország és a posztszovjet térség

Türkmenisztán GDP-je jelentősen nőtt

Central Asia News, 2023. október 7.

A Szerdar Berdimuhamedov, türkmén elnök részvételével megrendezett kormányülés során Khojamyrat Geldimyradov a közép-ázsiai ország miniszterelnökhelyettese ismertette Türkmenisztán gazdaságának 2023 első kilenc hónapja során elért eredményeit. A türkmén miniszterhelyettes beszámolója szerint ez időszak alatt az ország GDP-növekedése a türkmén kormány programintézkedéseinek köszönhetően elérte a 6,3%-ot. Az elért eredményekkel kapcsolatban Geldimyradov megjegyezte, hogy 2022 azonos időszakához képest a türkmén gazdaság termelési volumene 6,3%-kal, az ország kiskereskedelmi forgalma pedig 9,6%-kal nőtt. Az elnökhelyettes azt is kiemelte, hogy 2023. január-szeptemberben az ország nagy- és középvállalkozásainál 9,9%-kal nőttek a bérek, a tőkebefektetések volumene pedig 13,3%-kal emelkedett.

Forrás: [В Туркменистане ВВП вырос на 6,3 процента](#)

Irak kész évente 10 milliárd köbméter gázt importálni Türkmenisztánból

SNG Today, 2023. október 9.

Irak érdekelt a Türkmenisztánból Iránon keresztül történő évi 10 milliárd köbméter mennyiségű cseregázszállításban, melyek időtartama legalább 5 évre szólna, jelentette be Zaid Ali Fadel Irak energiaügyi minisztere, azt követően, hogy tárgyalásokat folytatott Maksat Babajev türkmén miniszterrel, a Turkmengas Türkmén Állami Földgázkonszern elnökével. A Babajev és Ali Fadel közötti tárgyalás során a felek egy sor kérdést mérlegeltek, amely a türkmén földgáz Irakba történő szállításával kapcsolatos nehézségek megoldására vonatkoztak. A tárgyalások eredményeként a felek egyetértési nyilatkozatot írtak alá a „Turkmengas” állami konszern és az Iraki Villamosenergiaügyi Minisztérium között, amely lehetővé teszi a Türkmenisztánból Iránon keresztül Irakba érkező földgáz műszaki és technikai problémáinak rövid időn belüli megoldását.

Forrás: [Ирак готов ежегодно импортировать 10 миллиардов кубометров газа из Туркменистана](#)

Török külügyminiszteri látogatás Türkmenisztánban

Business Turkmenistan, 2023. október 11.

Rashid Meredov, Türkmenisztán külügyminisztere, a Miniszteri Kabinet elnökhelyettese, Ashgabatban fogadta Hakan Fidan török külügyminisztert, aki hivatalos látogatásra érkezett a közép-ázsiai országba. A találkozó során a két diplomata többek között megvitatta Szerdar Berdimuhamedov türkmén elnöknek a közelgő törökországi látogatásával kapcsolatos előkészületeit, a Türkmenisztán és Törökország között fennálló kereskedelmi, energetikai, logisztikai, oktatási és parlamentközi együttműködésekkel kapcsolatos kérdéseket, valamint a két ország között ezeken a területeken meglévő együttműködések bővítésének lehetőségeit. A találkozó végén a két külügyminiszter aláírt egy Törökország és Türkmenisztán külügyminisztériumaira vonatkozó 2024 és 2025 közötti együttműködési programot is.

Forrás: [Глава МИД Турции Хакан Фидан находится с визитом в Туркменистане](#)

Asztanában tartották a világvallások vezetőinek kongresszusát

Central Asia Media, 2023. október 11.

Asztana adott otthont a Világ- és Hagyományos Vallások Vezetői Kongresszusa Titkárságának XXI. Ülésének, melyen 23 ország vallási vezetőjének képviselői vettek részt. A kazah fővárosban megrendezett eseményen a Béke és Harmónia Palotájában megrendezett kerekasztal során gyűltek össze az iszlám, a kereszténység, a judaizmus, a buddhizmus, a hinduizmus, a taoizmus, a sintoizmus és más vallások képviselői, valamint a nemzetközi szervezetek képviselői. Az ülésen beszédet mondott Kasszim-Zsomart Tokajev Kazahsztán elnöke is, aki felszólalása során megjegyezte, hogy a Világ- és Hagyományos Vallások Vezetői Kongresszusa két évtizede alatt jelentős mértékben hozzájárult a vallásközi béke és harmónia erősítéséhez, a tolerancia és a kölcsönös támogatás eszméinek népszerűsítéséhez. Az ülés során a résztvevők elfogadták a Kongresszus 2023-2033 közötti időszakra vonatkozó fejlesztési koncepciót, amely dokumentum a Kongresszus és az ENSZ-intézmények, valamint más nemzetközi szervezetek közötti együttműködés elmélyítését irányozza elő. Emellett a tanácskozás résztvevői arról is döntöttek, hogy a Kongresszus következő XXII. ülését 2024 őszén szintén Asztanában rendezik meg.

Forrás: [В Астане прошел съезд лидеров мировых религий](#)

Bishkek adott otthont a FÁK-országok államfői találkozásának

AKI Press, 2023. október 13.

2023. október 13-án a közép-ázsiai Kirgizisztán fővárosa, Biskek adott otthont a Független Államok Közössége (FÁK) Államfői Tanácsának, melynek házigazdája Szadir Zsaparov, kirgiz elnök volt. A FÁK ülésének napirendi pontjai között szerepelt a nemzetközösség tagállamai közötti együttműködés bővítésének és erősítésének kereskedelmi, gazdasági és kulturális kérdései. A találkozóval kapcsolatos érdekesség, hogy a FÁK-országainak államfői közül Nikol Pashinyan, örmény elnök már korábban jelezte Szadir Zsaparov, kirgiz elnök és egyben az esemény házigazdája felé, hogy nem tud elutazni a csúcstalálkozóra.

Forrás: [В Бишкеке пройдет саммит СНГ, прибыли 7 президентов](#)

Azerbajdzsán csatlakozik az orosz-kínai holdállomás programhoz

Natik Kasumov, report.az, 2023. október 9.

Azerbajdzsán csatlakozott a Nemzetközi Tudományos Holdállomás megépítésére irányuló közös orosz-kínai projekthez. Kína és Azerbajdzsán űrügynökségei együttműködési megállapodást írtak alá a projektről a 74. Nemzetközi Asztronautikai Kongresszuson (IAC-2023), amelyet október 2. és 6. között tartottak Bakuban. A felek megállapodtak, hogy erősítik az együttműködést a program fejlesztése és végrehajtása, valamint a program alapvetéseinek alkalmazása terén, amely magában foglalja a tudományos műszerek telepítését, a személyzet képzését, valamint a tudományos és technológiai kísérletek elvégzését. A programhoz Azerbajdzsánon kívül Pakisztán, az Egyesült Arab Emírségek, Dél-Afrika, az Ázsia-Csendes-óceáni Űrügyműködési Szervezet és a svájci Nano-SPACE cég is csatlakozott.

Forrás: [Азербайджан присоединился к строительству научной лунной станции](#)

Fehéroroszország és Irán megvitatta az együttműködésük lehetőségeit

Belta.by, 2023. október 10.

Fehéroroszország és Irán együttműködési terv kidolgozásáról állapodott meg a kétoldalú kapcsolatok bővítéséről ígéretes területeken. A jegyzőkönyvet Teheránban írták alá a gazdasági együttműködéssel foglalkozó fehérorosz-iráni vegyes bizottság plenáris ülését követően. A plenáris ülést Alekszandr Rogozsnyik fehérorosz ipari miniszter vezette. A jegyzőkönyv rögzíti az ülésen létrejött összes megállapodást. A dokumentum tartalmazza az ipari együttműködés, a mezőgazdaság és az állatorvoslás, az egészségügy és a gyógyszeripar, a közlekedés területén zajló, valamint a kereskedelmi és iparkamarákon keresztüli együttműködési tevékenység megvalósításának mielőbbi megvalósítását.

Forrás: [Беларусь и Иран согласовали план сотрудничества по перспективным направлениям взаимодействия](#)

Moszkvában találkoztak az iraki és az orosz vezetők

Ilja Laksztigal, Vedomosti, 2023. október 11.

Vlagyimir Putyin orosz elnök október 10-én Moszkvában találkozott Mohammed al-Szudáni iraki miniszterelnökkel. Október 11-én Putyin és al-Szudáni részt vesz az orosz energiahét plenáris ülésén. Kezdetben túlnyomórészt a kétoldalú kapcsolatok szerepeltek a napirenden. De a Hamász Izrael elleni támadást követő feszültség fokozódása kiemelt témává tette a konfliktust. Putyin és al-Szudáni azonban energiaügyekről is tárgyalt. Oroszország és Irak fontos szerepet tölt be a globális olajpiacon, és kölcsönhatásukban figyelembe kell venni a globális kereslet és kínálat mechanizmusait. Az OPEC+ szeptember 12-i jelentése szerint az országok a 2022. októberi megállapodás részeként napi 35 000 hordóval napi 22,565 millió hordóra csökkentették kitermelésüket. Oroszország számára Irak fontos partner. Amellett, hogy Irak az OPEC második legnagyobb kitermelője, az orosz olajipar fontos eleme is, hiszen a szankciók ellenére Irakban továbbra is működnek az orosz cégek.

Forrás: [О чем говорили лидеры России и Ирака](#)

Tovább bővíülhet Belgium és Örményország együttműködése

news.am, 2023. október 13.

Az Örményország és Belgium közötti együttműködés legmegfelelőbb területei az IT, a gyógyszeripar és a szarvasmarha-tenyésztés. Hangzott el 13-án, Vahan Kerobyan örmény gazdasági miniszter és Belgium örményországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, Eric de Muynck találkozóján. A felek megvitatták a sör, csokoládé és egyéb termékek import lehetőségeit is. Az Örmény Köztársaság Nemzeti Statisztikai Bizottsága szerint Örményország és Belgium közötti kereskedelmi forgalom 2023. január-augusztusban 156,5 millió dollárt tett ki ami az előző év azonos időszakához képest 32%-os növekedést jelent (2022. január-augusztusban ez a szám 118,5 millió dollár volt).

Forrás: [Глава Минэкономики Армении и посол Бельгии обсудили вопросы сотрудничества](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@uni-neumann.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2023

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720